

5. 09-09-09, wat betekent dat?

Leeftijdsgroep	Ongeveer 12-16 jaar
Kerdoel	Deze les levert een bijdrage aan kerndoel 3 voor rekenen: De leerlingen leren omgaan met tijd in alledaagse situaties.
Leerstofonderdeel	3.3.9 verschillende notaties van data herkennen 3.3.9 de maanden van het jaar in goede volgorde 3.3.9 kalenderfeiten kennen 3.3.11 een datum op verschillende manieren noteren en lezen
Doel van de les	Ze leren een kalender dan wel een agenda gebruiken, eventueel met gebruik van picto's.
Benodigdheden	- producten (brieven, bibliotheekbonnen, kassabonnen, en dergelijke) waarop data staan geschreven, beginnend met het getal 0 - kaartjes met de dagen, de maand en het jaar geschreven in getallen die beginnen met het getal 0 - voor twee leerlingen een kalender - voor elke twee leerlingen één werkblad 1 - facultatief werkblad 2 (moeilijker)
	
Korte samenvatting	De maand januari staat in getallen soms als 01 genoteerd. De 1e dag van een maand wordt dan ook vaak als 01 geschreven. De jaartallen worden vaak afgekort door een ' gevolgd door de laatste 2 cijfers van het jaartal. In deze les ontdekken en oefenen de leerlingen het herkennen en benoemen van de getallen van een datum. Ze leren de betekenis van deze getallen.
Organisatie	Klassikaal tijdens de introductie en de kern. De verwerking gebeurt in groepjes van drie.
Activiteiten	Introductie: Haal kennis omtrent de dagen en het getal op de kalender terug. Welke getallen staan vooraan, in het midden en achteraan in een datum en wat betekent bijvoorbeeld 1-1-2001? Vertel de leerlingen dat ze vandaag gaan kijken hoe deze datum soms ook geschreven staat op kassabonnen, brieven, enzovoorts. Kern: Laat een brief en/of rekening zien met een datum waar de dag, de maand en het jaartal met het cijfer 0 begint. Zijn er al leerlingen die begrijpen wat er staat? <i>Het digitale systeem reserveert 2 plaatsen voor de dag, voor de maand en voor het jaar (dd-mm-jj). Omdat 10 t/m 99 dus twee plaatsen bezetten, worden de getallen 0 t/m 9 gestart met een 0. Laat de</i>

leerlingen nadenken en met ideeën komen. Als ze het niet weten, kunt u de datum zonder nullen eronder schrijven.

Weten ze nu wat er staat? Wat is het verschil tussen die twee data? Wat is de overeenkomst?

Als dit de datum is 09-09-'09, wat is dan de dag, de maand en het jaar?

Weten ze de volgorde nog, zoals in een vorige les werd geleerd?

Geef weer met rood en blauw aan wat de dag en de maand is.

Wat betekent 09, is dat hetzelfde als 90?

Vertel de leerlingen dat de mensen het soms netter vinden om een 0 ervoor te zetten.

Begrijpen ze ook waarom het jaartal met 4 cijfers wordt afgekort? Wat is daar handig aan?

Vertel dat de groep eerst samen enkele data gaat lezen en gaat kijken wat het betekent.

Wat betekent bijvoorbeeld 01-02-'09 en wat betekent 08-10-'09.

Verwerking:

Werkblad 1: Laat leerlingen in groepjes van twee dezelfde data bij elkaar zoeken en met elkaar verbinden. Bijvoorbeeld 01-01-'01 en 1 januari 2001. U kunt ook de kaartjes van werkblad 1 uitknippen en door elkaar husselen.

Afsluiting:

Vraag een leerling om een datum op het bord te schrijven. De leerling mag een ander aanwijzen om te vertellen wat het betekent.

Aandachtspunten

De notatie van data is erg verschillend. De ZML-leerling komt het tegen in de praktijk van alledag en een aantal leerlingen zal de betekenis misschien niet altijd begrijpen. Misschien bereiken we met deze oefeningen dat de leerlingen in elk geval weten dat het de datum is en dat ze anderen inschakelen om hen te helpen om deze notatie te begrijpen. Angelsaksische data worden anders geschreven, let daarop als er data uit die landen worden gebruikt.

Differentiatie

Makkelijker

- Laat de verkorte jaartelling achterwege of schrijf deze wel voluit

Moeilijker

- Laat de data van verjaardagen en feesten noteren, waar mogelijk met het getal 0 ervoor en met het jaartal in de afgekorte versie
- Werkblad 2 (facultatief): zoek de datum op met de kalender en noteer op welke dag van de week die valt.

Vervolgactiviteiten

Laat de data waar de 0 vooraan staat, regelmatig noteren op verschillende manieren. Vraag de leerlingen data te verzamelen waar een 0 vooraan staat en deze uit te knippen en mee te nemen naar school.

Werkblad 1
Welke data horen bij elkaar?

09-09-'09	10 september 2009
09-10-'09	10 november 2009
10-09-'09	9 oktober 2009
10-11-'09	9 september 2009
05-05-'09	22 juni 2009
22-06-'09	22 februari 2009
15-05-'09	5 mei 2009
22-02-'09	15 mei 2009

Werkblad 2 (facultatief).

Op welke weekdag valt deze datum? Zoek het op in de agenda of op de kalender.

Datum:	Op welke weekdag?
03-02-'09	
05-12-'09	
14-01-'09	
28-09-'09	
13-12-'09	
20-11-'09	
08-07-'09	
31-12-'09	
01-01-'09	
26-02-'09	
15-08-'09	
10-10-'09	
17-07-'09	
07-07-'09	
22-04-'09	